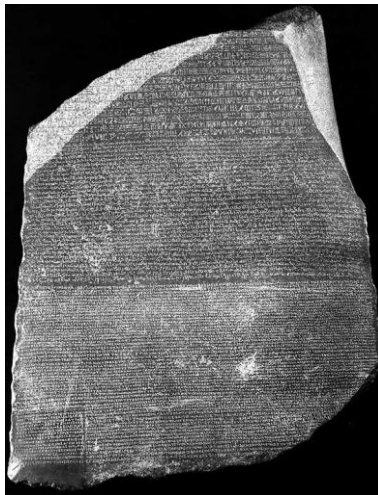

آزمون پرمایش آسمان (نقشه گنج)

۲۴۸۲ سال قبل از میلاد، فرمانروای مصر برای حفظ ثروت ها و گنجینه های طلای خود مهندسی را استخدام کرد و از آنها خواست تا این گنجینه ها را در جایی امن دفن کنند و چنان آن را رمزنگاری کنند تا هیچ بشری تا چندین هزار سال بعد نیز نتواند آن را بیابد. مهندسين که از تمامی مناطق و ممالک آن روزگار بودند برای رمزگذاری به تلفیق زبان های خود پرداختند. پس از آن که آن را پنهان کردند موقعیت گنج را به دقت تمام اندازه گرفتند و در کتیبه هایی نوشتند که هریک به زبان مخصوص یک منطقه بوده است. گنج زمانی می تواند پیدا شود که رمز این سه کتیبه کشف شود. آن ها این سه کتیبه را در مناطق مختلف زمین پخش کردند تا تشخیص رابطه آن ها بسیار دشوار باشد. این حقیقت تامتد ها افشا نشده بود تا اینکه در سال ۵۲۴ قبل از میلاد کتیبه زیر یافت شد که متعلق به یکی از فرزندان فرعون آن زمان است که نام او هیساپوتوس بوده است:

سمت راست: کتیبه ستاتوس به هیساپوتوس /// سمت چپ: کتیبه روزتا

در این کتیبه که در حقیقت یادداشتی از ستاناتوس به هیساپوتوس بوده است، ذکر شده که سه کتیبه وجود دارند که رمزی در آن ها هست اما به محل یا محتوای آن ها اشاره نکرده است. در آن زمان هیساپوتوس به تمامی افراد خود فرمان می دهد تا آن سه کتیبه را ببابند. با این دستور تمامی مردم از قضیه مطلع شدند و سال ها در پی هرچیزی شبیه به کتیبه بودند اما این کتیبه ها تا سال ها پنهان باقی ماند و هیچ کسی آن ها را نیافت. در پی همین قضیه سپاه های بسیاری به مصر حمله کردند و سلسله ها در پی هم سقوط کردند. این رمز تا سال ها در میان خاک ها محفوظ ماند و خبری از آن سه کتیبه نبود تا اینکه در سال 235 قبل از میلاد مسیح پادشاهی از روم به نام اسپارتا یکی از سه کتیبه را یافت و با استفاده از مترجمان مصری خود آن ها را به زبان رومی ترجمه کرد و در کتیبه ای جدید نوشت که در سال ۱۷۹۹ این کتیبه در روستایی به نام روزتا کشف شد و هم اکنون نیز کتیبه بسیار مهمی از تاریخ مصر و یونان و روم به شمار می رود که به کتیبه روزتا (*Rosseta*) مشهور است.

در این کتیبه علاوه بر خصوصیات مردمان آن زمان و حکومت، به گنج ستاناتوس نیز اشاره شده است. قسمت رمزآمیز کتیبه اول او با توجه به ترجمه اسپارتا به زبان عربی بوده و یک منجم عرب در آن زمان آن را رمزنگاری کرده است. عبدالرحمان صوفی منجم مشهور ایرانی در قرن دهم میلادی کتاب صورالکواکب را نوشته و بسیاری از صور فلکی را در آن توضیح داده است.

او در کتاب خود جهت های سماوی را نیز در تمامی صور فلکی نشان داده است. عبدالرحمان صوفی صورفلکی ای را که اعراب نام گزاری کرده بودند را گردآوری کرد و اکنون نیز بسیاری از این صورت های فلکی به همان نام هستند. از این کتاب برای باز کردن رمز اول استفاده می کنیم. در نوشته های مربوط به منجم عرب که رمزگزاری کرده است، نام صورت فلکی لاک پشت دیده می شود که در اسامی کنونی بین المللی

صورت‌های فلکی وجود ندارد. صفحه زیر که برگرفته از کتاب عبدالرحمان صوفی است جهت های شرق و غرب را از دید ناظر داخل کره و بیرون کره با توجه به این صورت فلکی نشان می دهد.

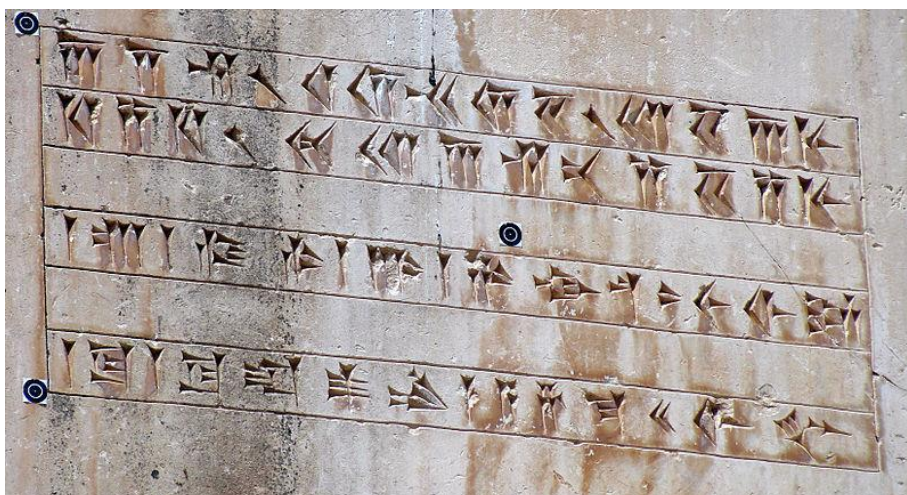

نقشه زیر، نقشه آسمان بالای سر شماست که صورت‌های فلکی را به شکل افسانه های پیشینیان نشان می دهد. شما باید بتوانید با استفاده از نقشه آسمان بالا و آسمان بالای سر خود (یا بدون آن) تشخیص دهید که نام امروزی صورت فلکی لاک پشت چیست؟

نقشه ۱

بعد از زمان اسپارتا قسمتی از این کتیبه از بین رفت که در تصویر این کتیبه مشهود است. داستان نویسان آن زمان نوشته اند در پی حمله کوروش پادشاه مقتدر هخامنشی به غرب در سال ۵۶۰ قبل از میلاد قسمتی از این کتیبه به ایران آورده شده است و درباریان آن زمان در پی رمزگشایی از آن برآمده اند اما موفق به باز کردن رمز نشده اند. اما آن را به زبان میخی ترجمه کردند و این کتیبه پس از سالیان دراز در قرن ۱۷ بعد از میلاد در ایران کشف شد که به کتیبه پاسارگاد دوم مشهور است:

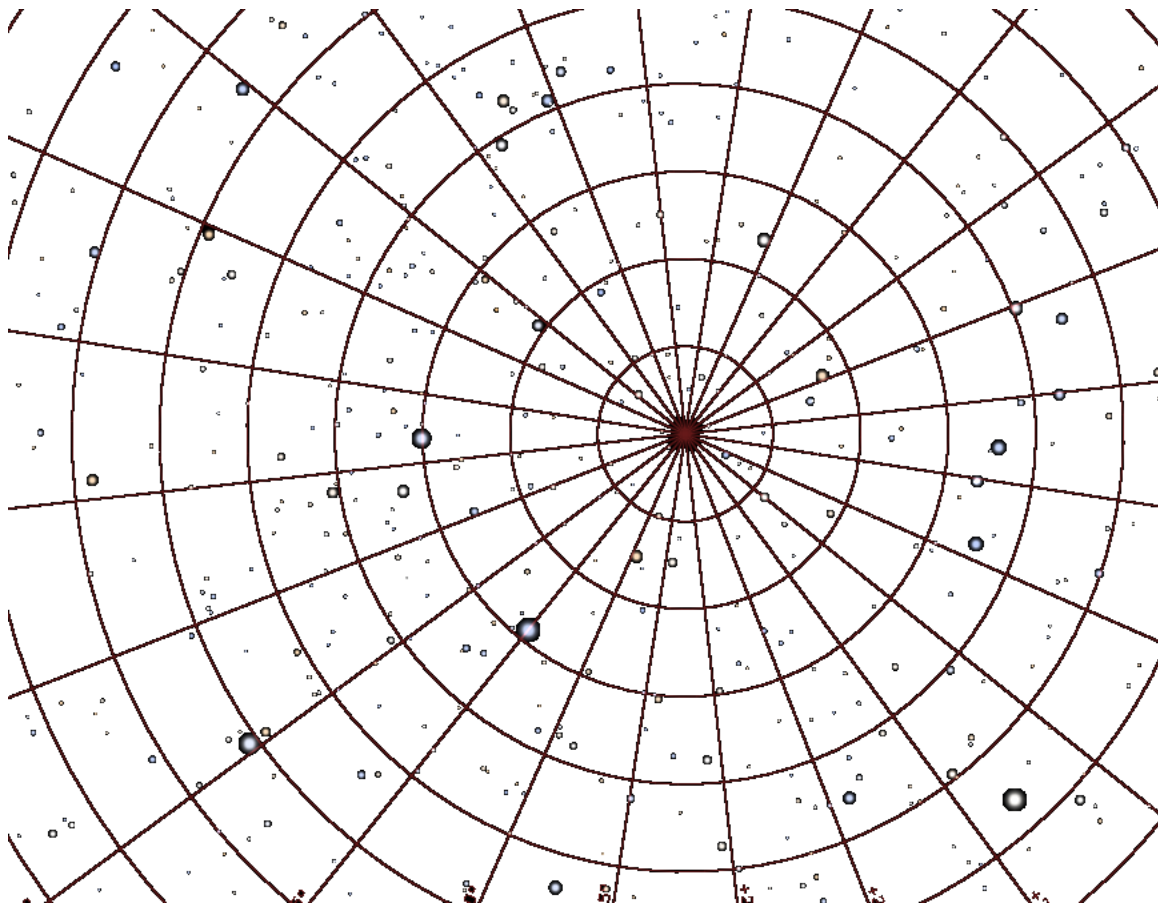
کتیبه پاسارگاد دوم

ترجمه آن برای مردم آن زمان نامفهوم بوده است چون از نقشه آسمان اطلاعی نداشتند. ترجمه آن به زبان پارسی امروزی به شکل زیر است:

در میانه آسمان تابستان تیری است که به سمت عقابی نشانه رفته است و لاک پشتی برای دوری از تیر به سمت اژدها می رود و پرنده‌ای بزرگ در پی این لاک پشت بال هایش را در آسمان می گشاید. چون پرنورترین این سه جانور لاک پشت، عقاب و قو را به هم متصل کنی مثلی بزرگ حاصل آید. کلمه اول رمز در این یا اطراف این مثلث عجیب است. ...

و به همین صورت متن ادامه می یابد. قبل از رسیدن به کلمه رمز سوالات زیر را پاسخ دهید و سپس کلمه رمز را با راهنمایی های داده شده بیابید.

- (۱) نام سه ستاره ای که در متن بالا به آن ها اشاره شده است، کدام ستارگان هستند؟ (تعیین کنید که هریک به کدام صورت فلکی مربوط اند)
- (۲) چهار جهت اصلی را در نقشه ۱ مشخص کنید.
- (۳) در نقشه ۲ مختصات دایره البروجی در قسمتی از آسمان نشان داده شده است. قطب این سیستم مختصات در کدام صورت فلکی قرار دارد؟ قطب شمال سماوی در زمان حال و زمانی که ستاناتوس بوده است را در نقشه مشخص کنید و تعیین کنید که هر کدام در چه صورت فلکی ای قرار دارد)
- (۴) اگر طبق گفته کتیبه راه لاک پشت را ادامه دهید، به کدام نقطه ی مهم در آسمان خواهید رسید؟ جهت قطب شمال و جنوب و شرق و غرب در زمان ستاناتوس را در نقشه ۳ که صورت فلکی لاک پشت را نشان می دهد، مشخص کنید. (بر روی بدنه لاک پشت)
- (۵) میل پرنورترین ستاره ی صورت فلکی لاک پشت در زمان ستاناتوس را بیابید.
- (۶) طبق نوشته های کتیبه یک کلمه از رمز اصلی نشانگر سمبولی از مصر باستان است که آن سمبول را با مختصات های خاصی نشان داده اند به این صورت که اعدادی در کنار هم داده شده اند. احتمالاً این اعداد عرض و طول سماوی نقاط خاصی در آسمان هستند. آن ها را به ترتیب پیدا کرده و ابتدا آن ها را با نقطه در کاغذ مشخص کنید و سپس نماد را رسم کنید. (توجه: در نقشه خطوط طول سماوی ثابت با عدد مشخص شده اند و فاصله خطوط عرض سماوی ثابت نیز ثابت هستند)

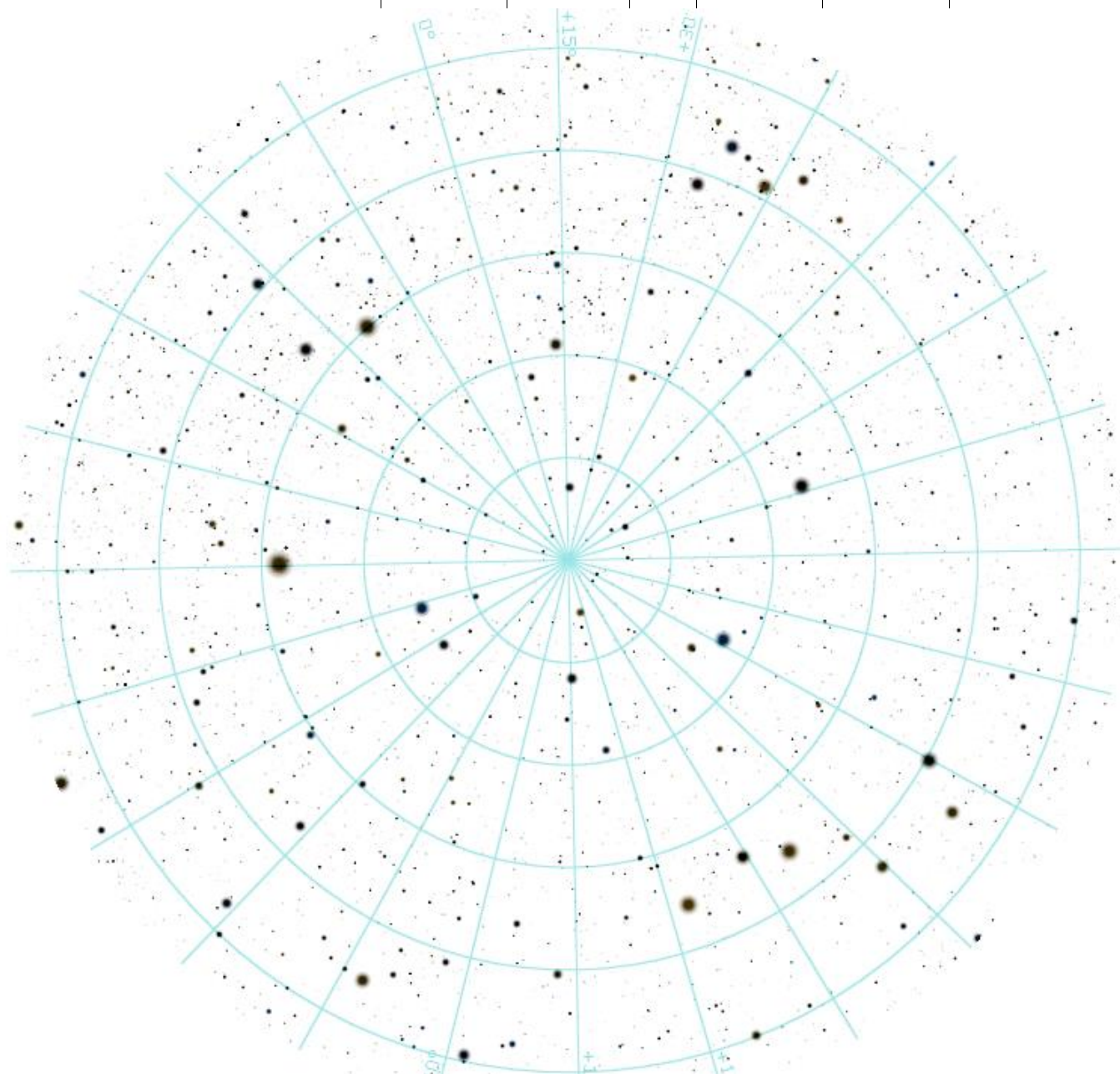

نقشه ۲

نقشه ۳

طول سماوی	عرض سماوی		عرض سماوی	طول سماوی
۳۸۱	۵۵		۳۱۶	۶۴,۵
۳۳۶	۵۵		۳۲۵	۵۷
۳۴۳	۶۰		۳۲۷	۴۹
۳۳۰	۶۴		۳۱۳	۵۴
۳۲۵	۵۷		۳۰۱	۴۹

نقشه ۴

(۷) در ادامه متن به محل کتیبه دوم اشاره شده است و به صورت فلکی لاک پشت اشاره می نماید و ادعا می کند که کتیبه دوم در کم نورترین ستاره‌ی سه تایی این صورت فلکی قرار دارد! در قسمت زیر نقشه ای از قسمت بالای سه هرم بزرگ آمده است همچنین نمای بزرگتری از صورت فلکی لاک پشت داده شده است. با توجه به این دو نقشه بررسی کنید که آیا می توان رابطه ای منطقی برای یافتن محل کتیبه دوم پیدا کرد؟

